



**TUTUSSA
KODISSA**



Tutussa kodissa -kehittämishanke
Kalajoen kaupunki
Kuusamon kaupunki
Oulun kaupunki

Kuukausitiedote

9/2022

SYYSKUUN KUUKAUSITIEDOTE

Tästä joka kuukausi ilmestyvästä kuukausitiedotteesta voit lukea ajankohtaisista asioista ja käsitteistä liittyen Tutussa kodissa -hankkeeseen.

Vanhuspalvelulain uudistukseen liittyvä sosiaalihuoltolainuudistus tuo muutoksia asumispalveluihin

Sosiaalihuoltolainuudistus tulee voimaan 1.1.2023. Uudistuksen myötä yhteisöllinen asuminen (SHL 21 b §) korvaa nykyisen niin sanotun tavallisen palveluasumisen. Palvelut erotetaan asumisesta ja ne järjestetään erikseen asiakkaan tarpeen mukaisina palveluina (kotihoito, muut kotiin annettava palvelut). Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Tehostettu palveluasuminen muuttuu ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi (SHL 21 c §), jonka sisältö säilyy pääosin ennallaan. Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen sisältyy hoidon ja huolenpidon lisäksi täysi yöpito, kuten tähänkin saakka. Lisäksi henkilöstöä on paikalla ympärivuorokautisesti. Lakimuutos mahdollistaa myös yhteisöllisen asumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen toteuttamisen samassa rakennuskokonaisuudessa (SHL 46 c §). Rakennuskokonaisuuteen voi kuulua myös niin sanotun tavallisen asuntokannan asuntoja. Tavoitteena on vähentää etenkin iäkkäiden henkilöiden muuttoa palvelutarpeen kasvaessa.

Hankkeen kehittämistyössä on pohdittu ja kuvattu lainmukaisen yhteisöllisen asumisen toiminnallista sisältöä

Yhteisöllisessä asumisessa on keskeistä esteetön talo, joka sijaitsee ikä- ja muistiystävällisessä ympäristössä lähellä palveluita. Asuinkohteessa tulee olla yhteiset tilat, jotka mahdollistavat arjen luonnollisia kohtaamisia. Asukasta tuetaan toimimaan ja osallistumaan omien

mielenkiinnon kohteiden mukaan. Uuden asukkaan muuttaessa yhteisölliseen asumiseen, järjestetään ENNI-, ARVI – tai tehostettu kotikuntoutusjakso. Myös asukkaan tilanteen muuttuessa jakson aloittamista voidaan arvioida.

Yhteisöllisessä asumisessa tulee olla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa. Hankkeessa olemme nimenneet toiminnan yhteisötoiminnaksi. Kokemustemme mukaan yhteisöllisyys ja monituottajainen yhteisötoiminta ei synny asuinkohteessa itsestään, vaan toiminta tarvitsee koordinoitua ja kannatettua. Yhteisökoordinaattorin tehtävänä on koordinoita yhteisötoimintaa ja kartoittaa yhteisöllisen asumisen asukkaiden mielenkiinnon kohteita hyödyntämällä esimerkiksi arjen kukoistuksen työkalua. Asukkaiden toiveet ja tarpeet huomioon ottaen yhteisötoiminnalla voimme vahvistaa yksilöllistä elämänlaatua ja ylläpitää toimintakykyä.

Asumisen keskiössä on asukas ja toiminnan ytimessä on turvallisuus, luottamus, vastavuoroisuus ja yhteenkuuluvuus. Tavoitteena on paikallaan ikääntymisen mahdollistaminen myös toimintakyvyn laskiessa ympäristön, ihmisten ja palvelujen joustavuuden kautta. Teknologiset ratkaisut tukevat omalta osaltaan asumista.

Yhteisöllisestä asumisesta tehdään oma hallintopäätös ja asukkaan tarpeen mukaisista palveluista tehdään oma hallintopäätös. Asukkaiden tarpeen mukaiset palvelut ja tapahtumat järjestetään monituottajuutta hyödyntäen. On keskeistä määritellä eri toimijoiden (asukas ja omais- ja läheisverkosto, naapuriapu, järjestöt, yhdistykset ja vapaaehtoistoimijat, yritysten palvelut, kunta ja hyvinvointialue) roolit ja vastuut osana yhteisöllistä asumista ja asumisen asukaspolkua, johon lainsäädäntö antaa omat raamit. Roolien ja vastuiden määrittäminen sekä yhteisöllisen asumisen asukaspolun hahmotteleminen jatkuu hankkeessa vielä seuraavat kuukaudet ja pyrimme varmistamaan, että hyvin alkanut työmme jatkuu hyvinvointialueella hankkeemme päättyessä.

Kehittämispäivässä 30.9.2022 työstimme yhteisöllisen asumisen asukaspolkua

Tällä kertaa kokoontuimme Kuusamossa ja pohdimme yhteisöllisen asumisen asukaspolkua organisaation näkökulmasta. Yhteisöllisen asumisen prosessi alkaa jo yhteisöllisen asumiskohteen suunnittelusta ja kunnan asuntosuunnittelusta, jossa korostuu tiiviin yhteistyön tekeminen yli toimiala- ja organisaatorajojen. Asiakkuuden alkamiseen liittyy hakemus, palvelutarpeen arviointi, kriteerit ja päätöksenteko. Tunnistimme myös muuton ennakoituihin vaiheisiin olennaiseksi ennen yhteisölliseen asumiseen muuttamista, joka sisältää muun muassa etukäteistutustumisen asuinkohteeseen ennen asunnon vastaanottamista. Kehittämispäivämme oli tiivis ja aika vierähti nopeasti. Valmista asukaspolkua ei vielä syntynyt, mutta hyvään vauhtiin päästiin ja asukaspolun vaiheiden työstäminen jatkuu hankkeen eri työryhmissä.

Osallisuus, toimijuus ja itsemääräämisoikeus ikäihmisten palveluissa

Syyskuussa saimme kuulla erittäin mielenkiintoisia puheenvuoroja osallisuudesta, toimijuudesta ja itsemääräämisoikeudesta muistiystävällisyyden, sosiaalityön käytännön ja vanhuus-oikeuden näkökulmasta. Osallisuus ja toimijuus korostuu myös yhteisöllisessä asumisessa.

Alla linkki webinaaritallenteeseen:

[Osallisuus, toimijuus ja itsemääräämisoikeus ikäihmisten palveluissa -webinaaritallenne - YouTube](#)

Hankkeessa tulossa:

Pe 21.10.2022 klo 9–10.30 Kalajoen, Oulun ja Kuusamon kaupunkien yhteinen asumisen ja ympäristön yhteistyötilaisuus. Haluamme edistää tulevan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja kaupunkien välistä yhteistyötä asumisen ennakoinnissa ja varautumisessa. Tule mukaan keskustelemaan Kalajoen, Oulun ja Kuusamon yhteiseen tilaisuuteen kunnan rooleista asumisen ennakoinnissa ja varautumisessa. Keskustelussa mm. seuraavat teemat: kaa-voitus, tulevaisuuden asuntotuotanto, esteettömyys, ikä- ja muistiystävällisyys sekä korjaus-rakentaminen.

Liity tilaisuuteen napsauttamalla [tästä](#)

To 3.11.2022 klo 13–14.30 Ikäihmiset ja digiosallisuus -verkkovälitteinen tilaisuus, tilaisuus järjestetään TEAMS-etäyhteyden kautta. Tule mukaan kuuntelemaan mitä käsitteet teknologia, digiosaaminen, digisyrjäytyminen ja digituki pitävät sisällään.

Liity tilaisuuteen napsauttamalla [tästä](#)

Kerromme tilaisuudessa Kuusamon, Oulun ja Kalajoen alueen digituesta sekä sähköisestä terveys- ja hyvinvointipalvelu Omaolosta. Mukana Omaolovastaava Susanna Aikkila Kuusamosta. Tilaisuus on suunnattu kuntalaisille, ikäihmisten kanssa työskenteleville ja muille aiheesta kiinnostuneille.

Pe 4.11.2022 klo 10–12 Tutussa kodissa -hankkeen kaikille avoin työryhmä, tarkempi sisältö ja aikataulu tulossa. Liity kokoukseen napsauttamalla [tästä](#)

Ke 30.11.2022 klo 13–16 Tutussa kodissa -hankkeen päätöstapahtuma, Paikka: Virta-Sali, Kalajoki. Tapahtuman livelähetyttä voit seurata myös verkon välityksellä, linkki verkkolähettykseen jaetaan myöhemmin. Lisätietoja ja tarkempi aikataulu tulossa.

TUTUSTU Tutussa kodissa -hankkeen aikaisempiin tilaisuuksiin ja puolivälitarkastukseen

Tutussa kodissa -hankkeen puolivälitarkastus

Tutussa kodissa -hanke on ohittanut puolivälin ja kehittämistyömme jatkuu vielä tulevan syksyn ajan. Olemme koonneet hankkeen tähänastisista havainnoista tarkastuksen videon muotoon. Videon pääset seuraavaa linkkiä napsauttamalla, [Kohti joustavaa asumista - Tutussa kodissa -hanke - YouTube](#)

Näkökulmia yhteisöllisyyteen

Tallenteeseen pääset seuraavaa linkkiä napsauttamalla, [Näkökulmia yhteisöllisyyteen verkkovälitteisen yleisötilaisuuden tallenne. - YouTube](#)

Tilaisuus pidettiin huhtikuussa Kansallisena veteraanipäivänä. Tilaisuuden teemana oli yhteisöllisyys. Puhujina tilaisuudessa oli: Aki Heiskanen, Taru Paavolainen ja Maiju Teeriaho.

Lisätietoja hankkeesta ja tapahtumista:

Elina Niskanen, projektisuunnittelija, Kalajoki. Puh. 040 480 7987, sähköposti: elina.niskanen@kalajoki.fi

Tanja Alatalo, projektisuunnittelija, Oulu. Puh. 040 484 5139, sähköposti: tanja.alatalo@ouka.fi

Virpi Vimpari, projektisuunnittelija, Kuusamo. Puh. 040 860 8303, sähköposti: virpi.vimpari@kuusamo.fi

Iina Aro, projektipäällikkö (Kalajoki, Oulu ja Kuusamo). Puh. 040 645 3635, sähköposti: iina.aro@kalajoki.fi